

допомогою комп'ютерної мережі Інтернет, застосування мультимедійних програм, використання спеціальних інструктивно-методичних матеріалів.

2. Необхідність організації контролю за внутрішньою роботою місцевого органу державної влади, моніторингу процесів в ньому.

3. Потреба здійснення службового та громадського контролю за діяльністю місцевого органу державної влади.

Таким чином, виходячи з вищезазначеного, збільшення обсягу інформації, якою оперує місцевий орган державної влади, важливість її адекватної оцінки та використання в інтересах мікрорегіону і його територіальної громади вимагають активізації застосування прогресивних форм зв'язків з громадськістю як передумови формування цим мікрорегіоном ефективної місцевої політики.

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування в Україні. – Закон України за № 280/97-ВР від 21 травня 1997 р. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/page>.

2. Василенко И.А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия / И.А. Василенко. – М.: Издат. Корпорация «Логос», 2000. – 200 с., С. 103-105

3. Мінаєва Г. М. Управління проектною діяльністю органів місцевого самоврядування для зміцнення інфраструктури території / Г. М. Мінаєва // Теорія та практика державного управління : Наук. фах. видання. – Вип. 3 (34). – 2011. – С. 1-7.

УДК 352.07

Федотова Яна, к.е.н.

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ТРАКТУВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «МУНІЦИПАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА»

Fedotova Yana, PhD (Economics)

PECULIARITIES OF MODERN INTERPRETATION OF DEFINITIONS «MUNICIPAL ECONOMIC SYSTEM»

Події політичного та економічного життя України 2013-2015 років довели необхідність змін у системі управління та розвитку держави. Сьогодні на порядку денному стоять питання децентралізації та адміністративно-територіальної реформи. Розрізняють декілька видів децентралізації, які відрізняються між собою з позиції поділу функцій між

рівнями управління та можуть впроваджуватися як самостійно, так і комплексно. Так, виділяють:

- політичну децентралізацію, яка характеризується делегуванням політичної влади на місця – субнаціональним органам управління, які політично підзвітні місцевим виборцям;
- адміністративну – передбачає передачу певних управлінських функцій місцевим органам влади;
- ринкову – в її основу покладено питання оптимізації виробничих процесів на засадах використання ринкових механізмів;
- фінансову децентралізацію – полягає в розподілі функцій, фінансових ресурсів та відповідальності за їх використання між центром та органами місцевого самоврядування [1].

Наведене вище не тільки уможлиблює в якості економічної системи розглядати муніципальне утворення, а й обумовлює необхідність такого розгляду.

У науковій літературі поняття «муніципальна економічна система» не позиціоноване і зміст його не розкритий. У територіальній структурі кожної країни можна виділити три рівні: національний, регіональний і первинний. Первинний рівень називають муніципальним. На муніципальному рівні формуються найменші адміністративно-територіальні одиниці країни, які у світовій практиці отримали назву муніципальних утворень.

Основою муніципальної економічної системи є муніципальне господарство. На практиці муніципальне господарство є складовою національної економіки, де використовується майже 25 % основних фондів держави, зайнято до 6 % працездатного населення країни, надається більше 40 видів послуг вартістю не менше 8 млрд. грн. [2].

Муніципальне господарство є відносно замкненим. Відповідно, його доцільно розглядати як автономну систему, відносну замкненість якої визначають чинники, подані на рис. 1.

Суть муніципальної економічної системи розкривається через її цілісну орієнтованість, яка спрямована на задоволення економічних інтересів окремої території (муніципальних економічних інтересів) та її територіальної громади.

Ознаками муніципальних економічних інтересів є такі:

- чітке розмежування тактичного й стратегічного інтересу і, разом з тим, можливість їх перетину як умови виживання системи. При цьому слід визнати взаємообумовленість (взаємопроникнення) тактичного і стратегічного інтересу. У протилежному випадку не тільки система інтересів, але й уся економічна система стане суперечливою;
- соціальна значимість і обумовленість таких інтересів;

- соціальна справедливість у їх задоволенні (полягає у задоволенні інтересів і потреб у благах, відсутність яких може зумовити неможливість життєдіяльності соціального індивіда (людини));
- різновекторність форм забезпечення збереження, функціонування і розвитку муніципальної економічної системи.

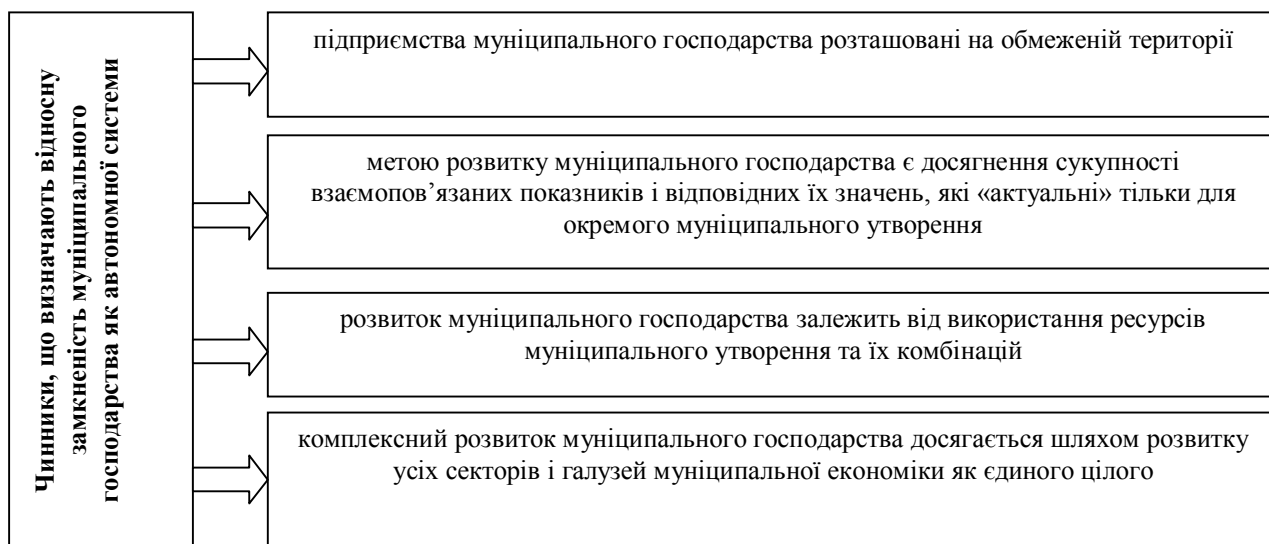

Рис. 1.1. Чинники, що визначають відносну замкненість муніципального господарства як автономної системи

Примітка: авторська розробка

Носієм економічних інтересів завжди є індивід. Це обумовлено тим, що економічні потреби виникають в межах соціально-економічних відносин, активною стороною яких є індивід або їх група. Виразники колективних, суспільних інтересів – це органи управління, а індивідуальних – як органи управління, так і сам індивід. Суттєва відмінність спостерігається у визначенні виконавців інтересів. Якщо державні економічні інтереси реалізуються, в основному, шляхом використання державної власності і діяльності системи органів державної влади, то муніципальні економічні інтереси можуть задовольнятися як шляхом використання муніципальної власності, так і шляхом залучення усіх секторів господарювання.

Муніципальний економічний інтерес як система виконує наступні функції:

- активізація суспільно значущих форм вираження потреб територіальної громади адміністративно-територіального утворення з метою їх задоволення;
- збереження цілісності системи відтворення територіальних економічних комплексів;

- прискорення розвитку виробничих відносин адміністративно-територіального утворення;
- збереження сталого розвитку адміністративно-територіального утворення шляхом взаємодії суперечливих економічних інтересів господарюючих суб'єктів;
- удосконалення господарського механізму адміністративно-територіального утворення, в тому числі відносин власності [3].

Економічна система адміністративно-територіального утворення є підсистемою по відношенню до економічної системи регіону, й інтереси, відповідно, також. Повинні бути визначені спільні стратегічні економічні інтереси для формування єдиного простору, єдиної концепції реалізації муніципальних економічних інтересів.

Сьогодні спостерігається тенденція функціонування сучасних українських підприємств як своєрідних анклавів, що не враховують специфіки муніципального економічного середовища. З огляду на це, управління підприємством потребує модернізації для забезпечення його розвитку як об'єкта муніципальної економічної системи.

З урахуванням усього вказаного вище, під муніципальною економічною системою будемо розуміти сукупність взаємопов'язаних і, відповідним чином, упорядкованих елементів муніципальної економіки (галузей, окремих підприємств, індивідуальних господарств, людей, виробничих відносин, навколишнього природного середовища), які утворюють певну цілісність та забезпечують на рівні муніципального утворення здійснення відтворювальних процесів (відтворення: трудових ресурсів; населення; довкілля; організації муніципального господарства) шляхом реалізації суб'єктами муніципального управління управлінських впливів.

Таке трактування дефініції «муніципальна економічна система» дозволить розвинути теоретико-концептуальні засади модернізації технологій управління підприємством у цій системі та враховувати той факт, що функціонування і розвиток муніципальної економічної системи визначають економічне життя територіальної громади і залежать від результативності управлінських впливів з боку суб'єктів муніципального управління. Крім того, воно сприяє чіткому баченню взаємозв'язку і взаємозалежності стратегічного управління підприємством і зовнішнього середовища (через муніципальну економічну систему як об'єкт і суб'єкт впливу), передбачає врахування у меті функціонування підприємства – задоволення муніципальних інтересів.

Список використаних джерел:

1. Bykadorova N.O. The financial decentralization of local government / N.O. Bykadorova // *Ekonomichnyj visnyk Donbasu.* – Vol. 2. – No. 20. – Pp. 145-151.

2. Єлісеєва Л.В. Муніципальна власність: економічний зміст та перспективи її трансформації в Україні в контексті світового досвіду [Електронний ресурс] / Л.В. Єлісеєва // Ефективна економіка. – 2012. – № 8. –Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/>

3. Бовсунівська В.І. Муніципальний інтерес в системі економічних інтересів [Електронний ресурс] / І. В. Бовсунівська // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка. – 2012. – Вип. 12. – С. 45-55. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvamu_ekon_2012_12_8.pdf.